

Katarzyna Poniatowska-Leszczyńska

Streszczenie rozprawy doktorskiej:

Dynamika zaburzeń depresyjnych u pacjentów poddanych psychodynamicznej psychoterapii grupowej.

Zaburzenia depresyjne to jedno z najczęściej diagnozowanych zaburzeń psychicznych. Depresja jako samodzielne rozpoznanie oraz jako zespół objawów towarzyszący innym dysfunkcjom psychicznym przedstawia różnorodny i trudny do uchwycenia obraz jej przyczyn, przebiegu i leczenia. W pracy przedstawiony został wpływ psychodynamicznej psychoterapii grupowej na nasilenie objawów depresyjnych. Jej celem było sprawdzenie efektywności psychoterapii psychodynamicznej jako formy leczenia w warunkach ograniczonej czasowo, krótkoterminowej aczkolwiek intensywnej terapii prowadzonej na oddziale dziennym leczenia nerwic. Na ile potencjalne zyski z terapii utrzymują się w czasie już po zakończeniu leczenia oraz jaka i od czego zależna będzie dynamika nasilenia zaburzeń depresyjnych widoczna w całym procesie badania.

Ze 139 zakwalifikowanych do badania osób całość procesu ukończyło 110, pozostałe odmówiły dalszego udziału, bądź stracono z nimi kontakt. Diagnozę epizodu depresyjnego postawiono zgodnie z klasyfikacją ICD-10 przy użyciu części kwestionariusza Badania Obecnego Stanu (Present State Examination - PSE). Kwestionariusz jest częścią obszerniejszego narzędzia psychometrycznego – Schemat Oceny klinicznej w Neuropsychiatrii (Schedule for Assessment in Neuropsychiatry – SCAN 2.0). Poza kwestionariuszem PSE zastosowano Kwestionariusz Ogólnego Stanu Zdrowia (General Health Questionnaire GHQ-30), szacujący subiektywne nasilenie cierpienia psychicznego wśród osób badanych, Kwestionariusz Osobowości Eysencka EPQ-R, skale nasilenia stresu psychospołecznego dla dorosłych według DSM-III-R oraz Kwestionariusz Demograficzny.

Wyniki badania jednoznacznie pokazały efektywność grupowej psychoterapii psychodynamicznej w leczeniu zaburzeń depresyjnych. Pomiaru nasilenia objawów dokonywano czterokrotnie: przed terapią, bezpośrednio po niej, trzy miesiące później i rok po jej zakończeniu. Korzyści z terapii nie tylko utrzymywały się w czasie, ale rosły proporcjonalnie do czasowych odstępów między pomiarami. Czynnikiem wpływającym na nasilenie objawów depresyjnych okazał się neurotyzm oraz występowanie nagłych i długotrwałych wydarzeń życiowych. Osoby o większym nasileniu depresyjności są wyjściowo bardziej neurotyczne oraz pod większym wpływem nagłych, stresujących zdarzeń życiowych oraz obciążających, długotrwałych sytuacji życiowych. Przy spadku objawów depresyjnych zmniejszał się jedynie wpływ nagłych, stresujących zdarzeń życiowych. Również płęć okazała się czynnikiem wpływającym na dynamikę objawów. Kobiety rozpoczynały terapię z większym ich nasileniem, natomiast w trakcie leczenia zależność ta ulegała odwróceniu i większe wyniki na skalach PSE uzyskiwali mężczyźni. Wpływ struktury osobowości pacjentów (diagnoza zaburzenia osobowości bądź zaburzeń nerwicowych) na zmienną zależną okazał się nieistotny, natomiast osoby nerwicowe wyróżniały się wyższymi wynikami na skali kłamstwa (kwestionariusz Eysencka), osoby z rozpoznaniem zaburzenia osobowości - wyższymi na skali psychotyizmu. Badanie umożliwiło wyłonienie grup różniących się między sobą dynamiką nasilenia objawów depresyjnych. Skupienia te, odmiennie reagujące na leczenie, osiągały statystycznie różne wyniki na skalach Eysencka.

Katarzyna Poniatowska-Leszczynska

Summary rozprawy doktorskiej:

The dynamics of depressive disorder in patients undergoing group psychodynamic psychotherapy

Depressive disorder is one of the most frequently diagnosed psychological disorders. Depression as a separate disorder as well as a set of symptoms accompanying other psychological disorders demonstrates a varied and intangible picture of its aetiology, dynamics and treatment. This thesis presents the impact of group psychodynamic psychotherapy on the severity of depressive symptoms. Its aim was to investigate the effectiveness of psychodynamic psychotherapy as a form of treatment in limited in terms of time, short-term but intensive therapy carried out in the context of outpatient neuroses treatment. How far the potential gains from therapy will keep in time after the treatment has been completed as well as what the dynamics of depressive disorder visible in the whole research process will be like and what it will depend on.

Of the 139 qualified people to do research the whole process completed 110. Others refused further participation or lost contact with them. The diagnosis of depressive episode was established according to the ICD-10. Classification of using parts of the questionnaire Research Current State (Present State Examination – PSE). The questionnaire is part of a larger psychometric tools – Scheme for Clinical Assessment in Neuropsychiatry (Schedule for Assessment in Neuropsychiatry – SCAN 2.0). Besides PSE used questionnaire General State of Health (General Health Questionnaire GHQ-30), estimating a subjective severity of psychological distress among respondents, Eysenck Personality to Questionnaire EPQ-R, scale of severity of psychosocial stress for adults according to DSM III-R and a demographic questionnaire.

The survey results unequivocally demonstrated the effectiveness of group psychotherapy in the treatment of depressive disorders . Measuring the severity of symptoms was done four times : before treatment, immediately after, three months later and a year after its completion. The benefits of therapy not only remained in time, but grow in proportion to the time intervals between measurements. Factors affecting the severity of depressive symptoms was neuroticism and the occurrence of sudden and long- term life events. Individuals with higher baseline severity of depression are more neurotic and more under the influence of sudden, stressful life events and aggravating long- life situations. With the decline in depressive symptoms decreased only effect of sudden, stressful life events. Also, sex was a factor influencing the dynamics of the symptoms. Women began their therapy with greater intensity, while undergoing treatment this relationship was reversed and higher scores on the PSE obtain an men. The impact of the personality structure of patients (diagnosis of personality disorder or neurotic disorders) on the dependent variable was insignificant, while those neurotic stand out higher scores on the scale of lies (Eysenck questionnaire), people diagnosed with personality disorders - higher on the scale Psychoticism. The study enabled the emergence of groups differing in the dynamics of the severity of depressive symptoms. These groups responding differently to treatment achieved statistically different scores on Eysenck scales.